IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 10.2.2020
COM(2020) 38 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

dwar l-implimentazzjoni tal-Programm Ewropew tal-Enerġija għall-Irkupru u tal-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika

{SWD(2020) 12 final}

MT MT

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

dwar l-implimentazzjoni tal-Programm Ewropew tal-Enerġija għall-Irkupru u tal-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika

L-Unjoni tal-Enerġija tissejjes fuq infrastruttura reżiljenti. Is-sena l-oħra, fl-2018, bdew jitħaddmu proġetti importanti tal-interkonnessjoni u ssaħħet ferm il-kooperazzjoni reġjonali.

F'dak il-kuntest, l-EEPR kellu rwol ewlieni fl-appoġġ finanzjarju li ngħata lill-infrastrutturi ewlenin ta' interess komuni għall-integrazzjoni tas-swieq tal-elettriku u tal-gass u għat-tisħiħ tas-sigurtà tal-provvista.

I. IL-PROGRESS LI SAR FL-IMPLIMENTAZZJONI TAL-PROGRAMM

L-infrastruttura tal-enerġija u l-innovazzjoni, li huma dak li jixpruna l-Programm Ewropew tal-Enerġija għall-Irkupru (EEPR), għadhom importanti llum daqskemm kienu fl-2009 meta ġie stabbilit l-EEPR.

Dan ir-rapport jistabbilixxi l-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-proġetti f'kull parti tal-EEPR u fl-implimentazzjoni tal-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika (EEEF). Dan isegwi r-rapport li ġie adottat fl-2018[1]. Dan ikopri l-implimentazzjoni tal-proġetti bejn il-31 ta' Awwissu 2016 u l-31 ta' Diċembru 2018 u l-pagamenti li saru matul dak il-perjodu.

II. L-IMPLIMENTAZZJONI ĠENERALI TAL-PROĠETTI

Sal-aħħar ta' Diċembru 2018, tlestew 43 (żieda ta' sitta meta mqabbla mal-2017) minn 59 proġett u l-benefiċjarji tħallsu ammont totali ta' EUR 2 514 424 758 (wara li tnaqqsu l-ordnijiet ta' rkupru li kienu jammontaw għal EUR 196 099 270,83) (ara l-Anness).

Il-qagħda tal-infrastrutturi tal-gass u tal-elettriku hija kif ġej: il-maġġoranza tal-proġetti tlestew u għadhom għaddejjin żewġ proġetti.

Il-promoturi tal-integrazzjoni tal-Enerġija mir-Riħ lil Hinn mill-Kosta (OWE, Offshore Wind Energy) fil-grilja għamlu progress sostanzjali, filwaqt li l-promoturi tal-aħħar proġett li kien għad fadal tal-Ġbir u tal-Ħżin tad-Diossidu tal-Karbonju (CCS, Carbon Capture and Storage) iddeċidew li ma jibqgħux jagħtu appoġġ finanzjarju lill-proġett.

Il-Kummissjoni għażlet li żżomm l-appoġġ finanzjarju tagħha għall-investituri sakemm tibqa' ċara l-possibbiltà ta' Deċiżjoni Finali dwar l-Investiment (FID, Final Investment Decision) u l-proġett jibqa' jipprovdi valur sostanzjali għas-soċjetà.

1. L-INFRASTRUTTURA TAL-GASS U TAL-ELETTRIKU

Is-subprogramm tal-infrastruttura tal-EEPR appoġġa 44 proġett fi tliet oqsma ewlenin ta' attività (l-Interkonnetturi tal-gass, il-Fluss tal-gass fid-direzzjoni opposta u l-Elettriku).

[1] Ir-rapport tal-2017 li ġie adottat fil-05.03.2018 COM(2018) 86 final.

Ġie allokat ammont totali ta' EUR 2 267 574 462, li EUR 1 669 370 233 minnhom tħallsu lill-benefiċjarji sal-31 ta' Diċembru 2018. Il-pagamenti huma soġġetti għall-impenn sod tal-benefiċjarji li jimplimentaw il-proġett permezz ta' Deċiżjoni Finali dwar l-Investiment.

1.1. Il-progress li sar s'issa

Sal-lum, mill-44 proġett infrastrutturali tlestew 38 (żieda ta' tlieta meta mqabbla mal-2017), filwaqt li erbgħa minnhom ġew itterminati u żewġ proġetti għadhom għaddejjin.

Fis-settur tal-elettriku tlestew it-12-il proġett kollha (żieda ta' tnejn meta mqabbla mal-2017).

Fil-qasam tal-interkonnetturi tal-gass, mit-18-il proġett tlestew 13 (żieda ta' wieħed meta mqabbla mal-2017); tnejn minnhom mexjin skont l-iskedar mill-ġdid, u tlieta ġew itterminati.

Fil-qasam tal-proġetti tal-fluss fid-direzzjoni opposta u tal-interkonnessjonijiet fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant tlestew 13-il proġett, u proġett wieħed fir-Rumanija ġie tterminat mill-Kummissjoni f'Settembru 2014.

Mill-aħħar rapport ta' implimentazzjoni tal-EEPR, il-progress li ġej jista' jiġi enfasizzat b'mod partikolari:

- L-Interkonnettur ta' bejn il-Greċja u l-Bulgarija (IGB) huwa rotta ewlenija biex il-gass mit-TAP u l-LNG Grieg jinġarr lejn it-Tramuntana u huwa proġett importanti għad-diversifikazzjoni tal-provvista tal-gass fir-reġjun Ewropew tax-Xlokk. Dan huwa proġett ta' interess komuni (PCI 6.8.1) u proġett ta' prijorità tal-konnettività tal-enerġija fl-Ewropa Ċentrali u tax-Xlokk (CESEC). Il-Kummissjoni pprovdiet appoġġ politiku u finanzjarju għall-proġett mill-bidu nett. Il-proġett irċieva EUR 45 miljun mill-Programm Ewropew tal-Enerġija għall-Irkupru u EUR 39 miljun mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali. Fl-2018, il-proġett għamel aktar progress. Fil-laqgħa ministerjali tas-CESEC f'Sofija f'Ġunju, ġie ffirmat memorandum ta' qbil bejn Bulgarian Energy Holding u l-Bank Ewropew tal-Investiment dwar self għall-proġett. Il-proġett irċieva eżenzjoni mil-liġi tal-UE dwar l-enerġija, inkluża eżenzjoni parzjali mir-regoli ta' aċċess għal partijiet terzi mill-Kummissjoni f'Lulju 2018. Il-Kummissjoni approvat ukoll l-għajnuna mill-Istat għall-appoġġ pubbliku u l-aċċess għall-fondi strutturali Bulgari. L-implimentazzjoni tal-proġett qed tavvanza tajjeb, il-proċeduri kollha ta' akkwist ġew iffinalizzati u l-kostruzzjoni bdiet fl-aħħar ta' Mejju 2019.

- Fir-Repubblika ta' Ċipru, il-Ministeru tal-Enerġija, il-Kummerċ, l-Industrija u t-Turiżmu bħalissa qed iħejji l-implimentazzjoni ta' terminal li jirċievi l-gass naturali, li se tikkontribwixxi għad-diversifikazzjoni tat-taħlita tal-enerġija Ċiprijotta u se jikkontribwixxi biex jintemm l-iżolament tal-enerġija tal-gżira, kif ukoll se jiffaċilita l-kompetizzjoni fil-ġenerazzjoni tal-enerġija li taħdem bil-gass minn produtturi indipendenti. Il-gass naturali huwa mistenni li jidħol fis-suq ta' Ċipru sal-2021.

Sal-lum, huwa previst li dawn iż-żewġ proġetti li għaddejjin għandhom jitlestew sal-aħħar tal-2021 u sal-aħħar tal-2022, rispettivament.

2. Il-proġetti tal-Enerġija mir-Riħ lil hinn mill-Kosta (OWE)

2.1 IL-PROGRESS LI SAR S'ISSA

Is-subprogramm tal-Enerġija mir-Riħ lil hinn mill-Kosta kien jikkonsisti f'disa' proġetti li ngħataw appoġġ ta' EUR 565 miljun li nqasam bejn żewġ tipi ta' attivitajiet ewlenin:

- L-ittestjar, il-manifattura u t-tnedija tal-użu fuq skala kbira ta' turbini innovattivi u ta' strutturi ta' pedamenti lil hinn mill-kosta (6 proġetti); u
- L-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ibbażati fuq moduli għall-integrazzjoni fil-grilja ta' ammonti kbar ta' trażmissjoni elettrika ġġenerata mir-riħ (3 proġetti).

erba' minn disa' proġetti tlestew u tnejn ġew itterminati qabel iż-żmien. Għall-proġetti tħallsu EUR 341 639 214 (wara li tnaqqsu l-ordnijiet ta' rkupru). It-tliet proġetti li fadal għadhom għaddejjin.

2.2 IL-PROGRESS LI SAR S'ISSA SKONT IS-SETTUR

2.2.1 Il-progress li sar b'rabta mat-Turbini Innovattivi u mal-Istrutturi lil hinn mill-Kosta

Għall-Aberdeen Offshore Wind Farm, il-ħdax-il turbina tar-riħ bl-akbar kapaċità fid-dinja bdew l-operazzjonijiet tagħhom fil-park eoliku fuq il-baħar "Aberdeen Bay" ta' Vattenfall fl-1 ta' Lulju 2018. F'Settembru 2018 sar il-ftuħ uffiċjali tal-European Offshore Wind Deployment Centre (Aberdeen Offshore Wind Farm). L-aħħar rappurtar għall-proġett u l-pagament finali huma mistennija fit-tielet trimestru tal-2019.

2.2.2 Il-progress li sar b'rabta mal-Integrazzjoni tal-Enerġija mir-Riħ fil-Grilja

B'mod ġenerali, iż-żewġ proġetti l-oħra li għad baqa', imsejħin Kriegers Flak u COBRAcable, avvanzaw kif kien mistenni. Għall-Kriegers Flak, il-bidu tal-aħħar operazzjoni kummerċjali kien ippjanat għall-aħħar ta' Settembru 2019. Minkejja dewmien u sfidi oħrajn esperjenzati matul il-proġett, il-benefiċjarji taw bidu għall-ippjanar tal-ikkummissjonar fit-tieni nofs ta' Lulju 2019.

Għall-COBRAcable, l-installazzjoni tal-istazzjonijiet ta' konverżjoni fin-Netherlands u fid-Danimarka tlestiet, filwaqt li hemm dewmien għall-installazzjoni ta' segmenti minuri tal-kejbil. It-tlestija tal-installazzjoni tal-kejbils u l-ittestjar tas-sistema kienu mistennija fit-tieni semestru tal-2019; l-operazzjoni kummerċjali għandha tibda preċiżament wara, fl-aħħar tal-2019. Il-proġett COBRAcable jinkludi studju li għandu l-għan li jidentifika u jiddeskrivi l-kwistjonijiet importanti tat-tfassil li għandhom jitqiesu sabiex il-kollegament tal-kurrent dirett b'voltaġġ għoli (HVDC) ta' Cobracable jkun lest għall-operazzjoni futura bħala parti minn netwerk b'diversi terminali. Għal dan il-kompitu, tressqu dokumenti ġodda.

3. IL-ĠBIR U L-ĦŻIN TAD-DIOSSIDU TAL-KARBONJU

Is-subprogramm tal-EEPR kien jikkonsisti f'sitt proġetti u f'appoġġ ta' EUR 1 biljun bil-għan li jintwera l-proċess sħiħ tal-qbid, tat-trasport u tal-ħżin tad-diossidu tal-karbonju.

Proġett wieħed (Compostilla fi Spanja) tlesta u pprovda impjanti pilota operattivi għall-qbid, għat-trasport u għall-ħżin. Erba' proġetti ġew itterminati qabel iż-żmien minħabba li l-promoturi tagħhom iddeċidew li ma jinvestux fihom, filwaqt li proġett wieħed intemm mingħajr ma tlesta. Għal dawn il-proġetti tħallsu EUR 387 211 547 (wara tnaqqis ta' ordnijiet ta' rkupru għal ammont totali ta' EUR 48 660 666 85).

III. IL-FOND EWROPEW GĦALL-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA (EEEF)

F'Diċembru tal-2010 ġew allokati EUR 146,3 miljun mill-Programm Ewropew tal-Enerġija għall-Irkupru (EEPR) għal faċilità finanzjarja għal proġetti tal-enerġija sostenibbli[2]. Intużaw EUR 125 miljun bħala l-kontribuzzjoni tal-UE għall-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika (EEEF). L-EEEF inħoloq f'Lulju tal-2011 u laħaq volum totali ta' EUR 265 miljun[3], appoġġat minn Faċilità ta' Għotjiet ta' Assistenza Teknika b'baġit ta' EUR 20 miljun u EUR 1,3 miljun għall-attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni.

L-EEEF jipprovdi finanzjament imfassal apposta (kemm strumenti ta' dejn kif ukoll strumenti ta' ekwità) għal proġetti tal-effiċjenza enerġetika, tal-enerġija rinnovabbli u tat-trasport urban nadif. Il-benefiċjarji huma awtoritajiet pubbliċi lokali jew reġjonali jew entitajiet privati li jaġixxu f'isimhom.

1. IL-PROGRESS LI SAR S'ISSA

Fl-2018, mal-portafoll tal-Fond żdiedu tliet tranżazzjonijiet ġodda:

- Il-proġett CIMAC fil-Portugall jikkonsisti fit-titjib tal-lampi tad-dawl tat-toroq eżistenti minn bozoz tas-sodju taħt pressjoni għolja għal-LED tal-aħħar ġenerazzjoni (investiment tal-EEEF ta' EUR 12.1-il miljun, daqs totali tal-proġett ta' EUR 16,6-il miljun). Il-proġett jirriżulta mill-faċilità tal-Assistenza Teknika tal-EEEF u huwa wieħed mill-akbar titjib tad-dawl tat-toroq fil-Portugall fejn l-EEEF kien strumentali fl-iżvilupp u fil-finanzjament.
- Il-proġett Illuminated Cities fl-Italja għandu fil-mira tiegħu portafoll ta' proġetti għat-tidwil tat-toroq, li jibbenefikaw minnu l-aktar il-muniċipalitajiet ta' daqs żgħir sa medju (investiment tal-EEEF ta' EUR 16-il miljun, daqs totali tal-proġett ta' EUR 20 miljun).
- Smart Hospitals and Universities huwa proġett ieħor fl-Italja, li jippermetti portafoll ta' proġetti b'rabta mal-effiċjenza enerġetika fis-setturi tal-kura tas-saħħa u l-edukazzjoni (investiment tal-EEEF ta' EUR 7 miljun, daqs totali tal-proġett ta' EUR 22 miljun).

Mill-ħolqien tiegħu sal-31 ta' Diċembru 2018, l-EEEF iffirma kuntratti b'16-il proġett li jiswew EUR 170 miljun, u għalkemm dan ma jirrappreżentax il-prelevamenti massimi possibbli disponibbli, dan iġġenera madwar EUR 301,5 miljun tal-investiment finali.

Abbażi tal-qafas għall-valutazzjoni tal-proġetti u għar-rappurtar tal-EEEF dwar l-iffrankar tal-enerġija primarja u tal-ekwivalenti għas-CO_2, sa tmiem l-2016, l-investimenti tiegħu kienu wasslu biex jiġu ffrankati kważi 388 478 tunnellata ta' CO_2 u 794 124 MWh ta' Enerġija Primarja[4].

2 Ir-Regolament (UE) Nru 1233/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 2010 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 663/2009 li jistabbilixxi programm li jgħin l-irkupru ekonomiku permezz tal-għoti ta' għajnuna finanzjarja Komunitarja għal proġetti fil-qasam tal-enerġija.

3 Investimenti addizzjonali barra minn dawk tal-Kummissjoni Ewropea saru minn: il-Bank Ewropew tal-Investiment (EUR 75 miljun), Cassa Depositi e Prestiti SpA (CDP) (EUR 60 miljun) u d-Deutsche Bank (DB) bħala Maniġer tal-Fondi (EUR 5 miljun).

4 L-iffrankar kumulattiv tal-enerġija primarja qed jingħata biss għat-teknoloġiji tal-Effiċjenza Enerġetika u tat-Trasport Urban Nadif; dan jinkludi l-kalkoli minn meta jiġi konkluż il-ftehim finanzjarju sad-data ta' maturità tas-self, ibbażati fuq stimi għall-proġetti li jkunu għadhom fil-fażi ta' kostruzzjoni u li jkunu ilhom inqas minn sena jitħaddmu u fuq id-*data* reali għall-proġetti li jkun ilhom iktar minn sena jitħaddmu. L-iffrankar qed jingħata għall-volum totali tal-investiment fil-proġetti (jiġifieri kemm għall-investimenti tal-EEEF u kemm għal dawk minn sorsi oħrajn).

2. Il-faċilità ta' Assistenza Teknika tal-EEEF

F'Novembru tal-2016, il-Fond Ewropew għall-Effiċjenza Enerġetika (EEEF) nieda faċilità ġdida għall-Assistenza Teknika (TA). B'segwitu għall-faċilità ta' Assistenza Teknika tal-Kummissjoni Ewropea, li kien jamministraha l-EEEF, il-Fond stabbilixxa għodda ġdida biex jiġu appoġġati entitajiet pubbliċi ambizzjużi li jkollhom proġetti bankabbli ta' investiment fil-qasam tal-enerġija sostenibbli. Tali proġetti għandu jkollhom x'jaqsmu ma' inizjattivi fis-settur tal-effiċjenza enerġetika, ma' inizjattivi relatati mal-enerġija rinnovabbli fuq skala żgħira u/jew ma' inizjattivi relatati mat-trasport pubbliku. L-EEEF qed jappoġġa lill-benefiċjarji, li huma reġjuni, kunsilli tal-bliet, universitajiet, sptarijiet pubbliċi u entitajiet pubbliċi oħra li jinsabu fl-Istati Membri tal-UE, billi jalloka servizzi ta' konsulenza għall-investimenti ppjanati, pereżempju billi jwettaq studji tal-fattibbiltà, awditi tal-enerġija, joffri servizzi legali u jwettaq analiżi tal-vijabbiltà ekonomika. Il-faċilità ta' Assistenza Teknika tal-EEEF ingħatat fondi mill-faċilità "ELENA" (Assistenza Ewropea għall-Enerġija Lokali) fil-kuntest tal-Programm Orizzont 2020 tal-Unjoni Ewropea. Sa Diċembru 2018, din diġà kienet qed tappoġġa 4 benefiċjarji fl-Italja, fi Spanja u fil-Litwanja.

3. Konklużjonijiet ewlenin u prospetti

L-EEEF stabbilixxa progressivament rekord sod ta' investimenti profittabbli u wara li ilu seba' snin jiffunzjona diġà appoġġa 18-il proġett distint ħafna (li tnejn minnhom diġà tħallsu lura filwaqt li r-rikavati ġew investit mill-ġdid fil-fond) f'diversi teknoloġiji fi tmien Stati Membri differenti.

IV. Konklużjonijiet Ġenerali

L-EEPR ħalla riżultati tajbin. Tlestiet l-infrastruttura tat-12-il proġett tal-elettriku u tal-maġġoranza tal-proġetti tal-gass; filwaqt li bħalissa għaddejjin żewġ proġetti tal-gass li mistennija jitlestew fl-2021 u fl-2022. Il-kontroll strett li l-Kummissjoni Ewropea eżerċitat fl-implimentazzjoni u fil-monitoraġġ tal-proġetti għen sabiex tiżdied l-effiċjenza ta' dan l-istrument.

Il-proġetti tal-Enerġija mir-Riħ lil hinn mill-Kosta kienu aktar kumplessi milli kien mistenni iżda l-promoturi u l-kostrutturi rnexxielhom isibu soluzzjonijiet biex dawn jiġu ffinalizzati, filwaqt li xi kultant wettqu dan billi estendew it-tul tal-kuntratti. Matul l-għaxar snin tal-programm, l-EEPR għen sabiex jinkiseb għarfien teknoloġiku u kkontribwixxa għall-iżvilupp ta' teknoloġiji ta' interkonnessjoni tal-enerġija mir-riħ lil hinn mill-kosta.

Għalkemm l-appoġġ finanzjarju tal-EEPR ma kienx biżżejjed biex iħeġġeġ lill-kumpaniji jwettqu proġetti ta' wiri tas-CCS fuq skala kummerċjali, il-Kummissjoni għadha tqis is-CCS importanti għad-dekarbonizzazzjoni (teknoloġija affidabbli biss għall-ħżin fit-tul tad-diossidu tal-karbonju), għall-UE b'mod ġenerali, u b'mod partikolari għall-industriji tal-enerġija u b'użu intensiv tal-karbonju.

L-EEEF investa f'diversi proġetti tal-effiċjenza enerġetika u se jkompli jwessa' l-portafoll tiegħu u jipprovdi soluzzjonijiet finanzjarji u jiġġenera qligħ għall-azzjonisti tiegħu. L-EEEF iservi wkoll ta' mudell għall-istrumenti finanzjarji innovattivi billi jinvesti fi proġetti kosteffettivi u maturi tal-enerġija sostenibbli li jistgħu jiġbdu lejhom il-kapital privat filwaqt li juru l-vantaġġi kummerċjali ta' dawn l-investimenti u joħolqu rekord kredibbli għalihom.